

Inhoud

- 01**   **Van de redactie**
- 02**   **Hoe keren we de sluipende marginalisering van de WSNP?**
Nick Huls
- 03**   **Een reactie op Theo Pouw 'Hoger beroep tegen beter weten in?'**
Marius Hupkes
- 04**   **Hypotheek en WSNP: een moeizame verhouding**
Frank Verstijlen
- 05**   **Geen ergernissen bij uitwinning van zekerheden**
Ton van Geenhuizen
- 06**   **Schuldige nalatigheid en de schone lei**
Theo Pouw
- 07**   **Nieuws in het kort**
- 08**   **Actuele rechtspraak kort**

01 – Van de redactie

Geachte lezer,

Hoewel het nieuwe jaar al weer een eind op streek is, willen wij u graag het allerbeste toewensen voor 2017. Het is een goed gebruik dat de overgang naar een nieuw kalenderjaar gepaard gaat met goede voornemens. In de geest van die traditie heeft de redactie zich voorgenomen om dit jaar te komen met een vernieuwde website waarbij u als abonnee toegang krijgt tot ons digitale archief. Wij houden u op de hoogte.

Voorts is besloten om strakker de hand te houden aan de rubrieksindeling. De rubriek *Rechtspraak* – waarin een uitspraak (uitgebreid) wordt besproken – komt daarbij te vervallen en gaat op in de rubriek *Praktijk*. *WSNP Periodiek* krijgt dan de volgende opbouw:

- *Redactioneel*
- *Opinie*
- *Praktijk* (met daarin opgenomen de voormalige rubriek *Rechtspraak*)
- *Lezersvraag*
- *Nieuws in het kort*
- *Actuele rechtspraak kort*

Wij hopen voorts de leesbaarheid van de rechtspraakrubriek te vergroten doordat elke samenvatting vooraf wordt gegaan door een korte inhoudsindicatie. Zo kunt u sneller zien waarop de uitspraak precies betrekking heeft.

Dan de inhoud van dit nummer. Een nummer waar we als redactie best trots op zijn! Zowel vanwege de boeiende onderwerpen als vanwege de naam en faam van de auteurs. Begonnen wordt met een interessant opiniestuk van prof. Nick Huls waarin de auteur signaleert dat de beleidsaandacht steeds meer uitgaat naar de gemeentelijke schuldhelpverlening

en de Wsnp achterop raakt. Huls bepleit de ‘eindigheid van schulden’ en wil het minnelijke en wettelijke traject integreren. Een actueel en belangwekkend onderwerp.

Advocaat Marius Hupkes reageert (eveneens) in de rubriek *Opinie* op het artikel van Theo Pouw over het instellen van hoger beroep in (volstrekt) kansloze zaken. Het geeft een mooi inkijkje in de afwegingen die worden gemaakt bij het instellen en (al dan niet) handhaven van een hoger beroep in schuldsaneringszaken. Een kort nawoord van Theo Pouw is hieraan nog toegevoegd.

Met het recente arrest van de Hoge Raad van 10 juni 2016 (ECLI:NL:HR:2016:1135) lijken de piketpaaltjes geslagen: als de woning niet tijdens de schuldsanering verkocht wordt dan valt de hypotheekschuld niet onder de werking van de schuldsaneringsregeling en (dus) evenmin onder de werking van de schone lei. Maar heeft de wetgever dit wel zo bedoeld en is dit wel de meest passende uitkomst? Prof. Frank Verstijlen analyseert deze jurisprudentie en geeft in een fraai stuk een andere, meer genuanceerde oplossing.

Ton van Geenhuizen (bewindvoerder bij Groenewegen Advocaten te Heerenveen) schrijft over zijn ervaringen met de verkoop van woningen in schuldsaneringsregelingen. Daarbij stuit hij regelmatig op moeilijkheden bij de hypotheekhouder. Behulpzaam is dan art. 188 jo. 349 lid 5 Fw. Daarin is namelijk geregeld dat bij verkoop door de bewindvoerder alle daarop rustende hypotheek tenietgaan.

Dit keer wordt in de rubriek *Lezersvraag* ingegaan op de vraag of een schuldig-nalatig verklaring wegens niet-betaling van de premies volksverzekeringen met korting op de AOW-uitkering als gevolg, moet vervallen wanneer de

premieplichtige daarna een schone lei verwerft. Ten behoeve van het beantwoorden van deze vraag is zelfs gecorrespondeerd met de Sociale Verzekeringsbank. Het laatste woord over deze kwestie lijkt nog niet gezegd.

Het nummer sluit, traditiegetrouw, af met de *Nieuwsrubriek* en *Actuele rechtspraak kort*. Deze laatste rubriek is wederom goed gevuld. De stroom jurisprudentie over de schuldsaneringsregeling houdt aan en blijft interessante uitspraken bevatten. Ook deze rubriek wordt daarom in uw aandacht aanbevolen.

Graag willen wij onze (externe) auteurs prof. Nick Huls, Marius Hupkes, prof. Frank Verstijlen en Ton Geenhuizen van harte danken voor hun bijdragen!

Wij hebben op het vorige nummer diverse reacties ontvangen en ook ontvangen wij regelmatig lezersvragen. Wij danken iedereen daarvoor. Vragen en opmerkingen blijven van harte welkom op redactie@wsnp-periodiek.nl.

De redactie

---

02 - Hoe keren we de sluipende marginalisering van de WSNP?

Nick Huls¹

De WSNP was in 1998 een antwoord op 'het faillissement van het faillissement': de Faillissementswet had toen geen enkele betekenis voor de burgers. Voorkomen moet worden dat we binnen enkele jaren zullen zien dat de schuldsaneringswet is weggesaneerd.

1. De neergang van de schone lei 1.0

Het wettelijk traject, waarvoor Justitie op landelijk niveau verantwoordelijkheid draagt, is sinds 2008 verzwakt. Vanaf dat moment is het decentrale minnelijk traject van de gemeente, waarvoor SZW politiek aanspreekbaar is, voortdurend gestimuleerd. Justitie werkt centraal, en SZW decentraal. Door deze verschuiving van de beleidsfocus staat niet langer de bescherming van de schuldenaar centraal, maar de capaciteit en de reikwijdte van de gemeentelijke dienstverlening.

Deze tendens wordt duidelijk gedemonstreerd in de toelichting bij het Besluit breed moratorium dat op 24 mei 2016 in internetconsultatie is gegeven.² In een rapport van 2010 werd nog geconcludeerd dat een breed moratorium niet wenselijk was.³

Divosa en de VNG lobbyen al geruime tijd voor dit extra middel, naast het 'smalle moratorium' van artikel 287b Fw. Staatssecretaris Klijnsma van SZW en Minister van Justitie Van der Steur schrijven op p. 7 van de toelichting:

'Binnen de huidige schuldhulpverlening vormt het schuldregelen slechts een van de instrumenten om personen met schulden te ondersteunen. Sinds onderzoek uit 2008⁴, toen schuldregelen nog de dominante vorm van dienstverlening was, is het instrumentarium van de schuldhulpverlener beïnvloed verbreed. Deze verbreding hangt samen met de sinds 2008 ingezette focusverschuiving van schuldenvrij naar hanteerbare schulden. Niet het schuldenvrij maken van de schuldenaar via veelal een schuldregeling, maar het creëren van een financieel stabiele situatie vormt steeds meer het hoofd-

07 - Nieuws in het kort

Vordering tot betaling van kinderalimentatie wordt mogelijk preferent

Met het Wetsvoorstel Wet herziening kinderalimentatie (*Kamerstukken II* 2014/15, 34154, 2) wordt voorgesteld om de vordering tot betaling van kinderalimentatie preferent te maken. Daartoe wordt c aan artikel 3:288 sub c BW een onderdeel toegevoegd. Zie nader de Memorie van Toelichting zoals gewijzigd naar aanleiding van het advies van de Raad van State (*Kamerstukken II* 2015/16, 34154, 7).

Basisbankrekening is basisbetaalrekening geworden

De basisbankrekening is per 11 november 2016 vervangen door de basisbetaalrekening (Implementatiewet toegang basisbetaalrekening, *Stb.* 2016, 386 en *Stb.* 2016, 423). De belangrijkste wijziging is dat het wettelijke recht op een basisbankrekening nu niet meer alleen voor personen in de schuldhulpverlening geldt.

Kamerbrief over private schuldbemiddelaars

Het debat over het Vrijstellingsbesluit private schuldbemiddeling wordt hervat als de resultaten van een thans lopend onderzoek bekend zijn (*Kamerstukken II* 2015/16, 34509, 2). Het gaat om onderzoek van o.a. de VNG, de NVVK en Divosa over de invulling van een ondersteuningsprogramma voor schuldhulpverlening. Het Ministerie van Economische Zaken zelf zal bij een aantal gemeenten inventariseren tegen welke zaken zij aan lopen bij de inzet van private schuldbemiddeling en hoe marktpartijen kunnen bijdragen aan het oplossen van de schuldenproblematiek. De resultaten zullen in 2017 bekend zijn en de Tweede Kamer zal alsdan geïnformeerd worden.

Wetsvoorstel vereenvoudiging beslagvrije voet

De ministerraad heeft ingestemd met een wetsvoorstel tot vereenvoudiging van de (berekening van de) beslagvrije voet. Dit wetsvoorstel is ter advisering gezonden aan de Raad van State.

Wet bescherming erfgenamen tegen schulden

De Wet bescherming erfgenamen tegen schulden (*Stb.* 2016, 226) is op 1 september 2016 in werking getreden (*Stb.* 2016, 245). De wet beoogt personen die een erfenis ontvangen beter te beschermen tegen eventuele schulden van de erflater. Onder de oude regeling kon een erfgenaam een nalatenschap aanvaarden of verwerpen. De aanvaarding kon zuiver of beneficiair zijn en op een gemaakte keuze kon niet meer worden teruggekomen. Ook niet als later bleek dat er toch schulden in de nalatenschap aanwezig waren. De nieuwe wet houdt onder meer in dat het meenemen van spullen met alleen emotionele waarde (maar zonder economische waarde, zoals een fotoboek) er niet meer toe leidt dat de erfgenaam zuiver aanvaardt. Bij spullen die wel een economische waarde kunnen hebben, hoe gering deze ook is, kan nog wel steeds sprake zijn van zuivere aanvaarding. Als de erfgenaam ná zuivere aanvaarding wordt geconfronteerd met een onverwachte schuld dan kan hij of zij binnen drie maanden na ontdekking van de onverwachte schuld of binnen drie maanden na het ontstaan van het recht in een nalatenschap (vaak de overlijdensdatum) naar de kantonrechter gaan met het verzoek de nalatenschap alsnog beneficiair te aanvaarden of ontheffing te verlenen om deze schuld uit privévermogen te voldoen.

Vtlb-rapport 2017

Het nieuwe Vtlb-rapport en de bijbehorende calculator voor de periode januari t/m juni 2017 zijn beschikbaar (www.bureauwsnp.nl). Onder meer de volgende wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de vorige versies:

- Er wordt nader uitgelegd hoe de reserveringstoelage wordt berekend bij een paar, geen gemeenschap van goederen, één in de regeling, waarbij partner twee een inkomen heeft dat lager is dan de beslagvrije voet.
- De jaarlijkse tegemoetkoming arbeidsongeschikten (voorheen Wtcg) en de individuele inkomenstoelage worden gezien als inkomen. De tegemoetkoming arbeidsongeschikten mag in beginsel vrijgelaten worden, omdat in de meeste gevallen kan worden aangetoond dat er kosten tegenover staan.
- Het forfaitair bedrag voor reiskosten is aangepast.
- Er is een extra uitleg opgenomen met betrekking tot het vrij te laten deel van het vakantiegeld. De schuldenaar mag drie maal het vrij te laten deel van het vakantiegeld behouden, omdat er 36 maanden wordt gereserveerd voor uitbetaling van dit deel van het vakantiegeld.

Verder wordt in het rapport gemeld dat verschillende gebruikers terecht hebben geconstateerd dat deurwaarders voor de berekening van de beslagvrije voet van een alleenstaande met een inwonend meerderjarig kind uitgaan van een tweepersoonshuishouden, terwijl de calculator uitgaat van een eenpersoonshuishouden. Gelet op de aanstaande invoering van de Wet vereenvoudiging beslagvrije voet heeft de werkgroep ervoor gekozen om de vtlb-calculator niet aan te passen voor de - naar verwachting - betrekkelijk korte periode die rest tot invoering van deze wet.

---

08 - Actuele rechtspraak kort

Publicaties tot en met 13 januari 2017

1. Rb. Overijssel 19 november 2015, ECLI:NL:RBOVE:2015:5943 (art. 350 Fw)

Tussentijdse beëindiging schuldsanering vanwege grensoverschrijdend gedrag jegens bewindvoerder.

Tijdens een telefoongesprek op 2 oktober 2015 met een kantoorgenoot van de bewindvoerder zei de schuldenaar: 'Als ik de [bewindvoerder] voor de auto krijg stop ik niet. Ik sta dan niet meer voor mijzelf in' en 'ik hoef die lul echt niet tegen te komen want je wil niet weten wat er gebeurt'. De rechtbank onderbrak de behandeling ter zitting van 10 november 2015 nadat de schuldenaar wederom beledigingen tegen de bewindvoerder had geuit en had gezegd: zet mij maar uit de regeling. De rechtbank oordeelt dat het gedrag van de schuldenaar jegens de bewindvoerder in het kader van een schuldsaneringsregeling niet kan worden getolereerd. De schuldenaar frustrereert met zijn gedrag bovendien een doeltreffende uitvoering van de schuldsaneringsregeling. De rechtbank beëindigt de schuldsaneringsregeling tussentijds.